

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เสนอรูปแบบศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยข้อมูลที่รวบรวมได้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ในงานโทรทัศน์
2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกอบรมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับศูนย์ที่ผู้วิจัยศึกษา 2 แห่ง คือ โรงเรียนการประชาสัมพันธ์ และศูนย์ฝึกโทรคมนาคม สามารถรวบรวมประเด็นสำคัญได้ดังนี้ คือ รูปแบบของหน่วยงานทั้งสองมีลักษณะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการฝึกอบรมโดยตรงให้แก่หน่วยงานหลัก มีการวางแผนและจัดทำโครงการล่วงหน้าตลอดทั้งปี โดยคำนึงความต้องการของหน่วยงานหลักและหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีข้อผูกพัน หลักสูตรที่จัดขึ้นจึงมีทั้งหลักสูตรประจำปีและหลักสูตรเฉพาะกิจ โดยมีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในด้านบุคลากรที่ดำเนินการจัดฝึกอบรมของทั้งสองหน่วยงานเป็นบุคลากรประจำซึ่งจำนวนจะขึ้นอยู่กับขอบเขตและภาระของงาน ส่วนวิทยากรนั้นโรงเรียนการประชาสัมพันธ์ใช้วิธีหมุนเวียนจากภายนอกเป็นครั้งคราว เนื่องจากการจ้างวิทยากรประจำที่มีวุฒิสูง และประสบการณ์มาก ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและยังอาจไม่เหมาะสมกับหลักสูตรบางหลักสูตรที่อาจยึดหยุ่นให้จัดขึ้น ในด้านอาคารสถานที่สำหรับการฝึกอบรม หน่วยงานทั้งสองมีสถานที่โดยเฉพาะของตนเอง และเื้ออำนวยการฝึกอบรมทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีอุปกรณ์ในการฝึกอบรม โดยเฉพาะเป็นคนละชุดกันกับที่ใช้ปฏิบัติตามปกติ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการลงมือฝึกปฏิบัติ และเนื่องจากการฝึกอบรมของหน่วยงานทั้งสองเน้นการได้ลงมือปฏิบัติ ดังนั้น จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละครั้งจึงจำกัดให้เพียงพอกับอุปกรณ์

ที่มีอยู่ สำหรับค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมของโรงเรียนการประชาสัมพันธ์ ได้จากการจัดฝึกอบรมเฉพาะกิจให้หน่วยงานอื่น และจากงบประมาณแผ่นดิน ส่วนศูนย์ฝึกโทรคมนาคมได้รับความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษสหประชาชาติ จากการค้าเงินงานจัดฝึกอบรมที่ผ่านมาของหน่วยงานทั้งสอง นับว่าบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผลิตรายการโทรทัศน์ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจำนวน 7 คน ที่เข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ในต่างประเทศ 5 ประเทศ คือ อังกฤษ เยอรมัน ออสเตรเลีย ญี่ปุ่นและมาเลเซีย สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้คือ รูปแบบของหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการฝึกอบรมของประเทศเยอรมัน ออสเตรเลีย ญี่ปุ่นและมาเลเซีย มีลักษณะเป็นศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์โดยตรง ส่วนประเทศอังกฤษ การจัดการฝึกอบรมด้านนี้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานหลัก ซึ่งจะจัดเป็นโครงการพิเศษขึ้นมา มีทีมงานปฏิบัติการซึ่งเป็นบุคลากรประจำและเป็นผู้ผลิตรายการของบีบีซี ที่อาสาสมัครจะมาเป็นผู้ฝึกสอน นอกจากนี้ก็อาจมีวิทยากรจากภายนอกมาร่วมด้วย อาคารสถานที่และอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมของบีบีซีใช้ศูนย์ผลิตรายการที่มีอยู่ โดยมีการจองสถานที่ไว้ล่วงหน้า การดำเนินงานในด้านการฝึกอบรมของบีบีซี โดยให้หน่วยงานหลักดำเนินการนี้สามารถกระทำได้เพราะทีมงานฝึกอบรมมีการวางแผนงานล่วงหน้าเป็นอย่างดี และหลักสูตรที่จัดขึ้นก็มีเพียงครั้งละ 1 หลักสูตร แต่อย่างไรก็ตามพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือผู้ฝึกที่เป็นเจ้าหน้าที่ประจำของศูนย์ผลิตรายการมีเวลาให้การฝึกอบรมไม่เต็มที่ นอกจากนี้หลักสูตรที่จัดขึ้นมีเนื้อหาดีมาก แต่ช่วงเวลาที่จัดฝึกอบรมไม่พอเพียง

สำหรับประเทศอื่น ๆ อีก 4 ประเทศที่มีศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์รับผิดชอบงานฝึกอบรมโดยตรง ก็จะมีลักษณะการดำเนินงานคล้ายคลึงกันในด้านอาคารสถานที่ในการฝึกอบรมทั้ง 4 ประเทศ มีอาคารสถานที่เป็นของตนเองแยกต่างหากจากศูนย์ผลิตรายการ โดยแบ่งเป็นบริเวณห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ ห้องบรรยายและห้องปฏิบัติการ ห้องสตูดิโอ และห้องพัก สำหรับอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการฝึกอบรมก็จะมีเป็นชุดต่างหากจากที่ศูนย์ผลิตเพื่อให้ผู้รับการ

ฝึกอบรม ได้ลงมือปฏิบัติอย่างเต็มที่ ในแง่ของบุคลากรทั้ง 4 ประเทศจะมีบุคลากรประจำส่วนหนึ่งทำหน้าที่ประสานงานและบริหารงานฝึกอบรม ส่วนวิทยากรส่วนใหญ่จะหมุนเวียนมาจากภายนอกซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องที่เกิดขึ้นแต่ก็มีวิทยากรประจำศูนย์บ้างแต่จำนวนไม่มาก การจัดหลักสูตรในการฝึกอบรมส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม บางครั้งมีการจัดหลักสูตรขึ้นฝึกอบรมคราวเดียวกันหลายๆ หลักสูตร งบประมาณของศูนย์ฝึกอบรมเหล่านี้ มักจะมาจากเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่ส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ในด้านปัญหาที่พบบ่อยมักเป็นปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้รับการฝึกอบรม และบางครั้งก็ล่าสมัย ซึ่งบางประเทศก็แก้ไขโดยการเช่าอุปกรณ์เป็นครั้งคราว ปัญหาอาคารสถานที่ในการฝึกอบรมไม่เพียงพอในกรณีที่จัดฝึกอบรมขึ้นหลายหลักสูตรพร้อมกัน ปัญหาหลักสูตรกับการฝึกอบรมไม่สอดคล้องกัน และเวลาในการฝึกปฏิบัติไม่เหมาะสม และปัญหาเรื่องความเข้าใจภาษาที่ทำให้การฝึกอบรมไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

3. จากการสัมภาษณ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจากผู้ทรงคุณวุฒิ 15 ท่าน สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

3.1 ในด้านความจำเป็นและความเหมาะสมในด้านการจัดฝึกอบรมงานผลิตรายการโทรทัศน์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเห็นด้วยกับการจัดให้มีการฝึกอบรมในเรื่องนี้ โดยเห็นว่า มสธ. มีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้ดำเนินการ เพราะมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและอาคารสถานที่

3.2 รูปแบบในการจัดฝึกอบรม ผู้ทรงคุณวุฒิ 11 ท่าน มีความเห็นว่า ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบการผลิตด้านนี้โดยตรง เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้เต็มที่ ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิอีก 4 ท่าน มีความเห็นว่า การฝึกอบรมลักษณะนี้ควรเป็นหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานหลักที่จะดำเนินการมีผู้บังคับบัญชาหน่วยงานคนเดียวกัน

3.3 อาคารสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน มีความเห็นว่าควรแยกอาคารสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกอบรมออกจากศูนย์ผลิตรายการเป็นคนละส่วน เพื่อให้การฝึกปฏิบัติสามารถทำได้เต็มที่และมีความคล่องตัวสูง รวมทั้งไม่กระทบกระเทือนการทำงานตามปกติ โดยสามารถใช้ศูนย์ผลิตรายการเป็นที่ศึกษาดูงานเพื่อเสริมประสบการณ์ ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิอีก 3 ท่าน มีความเห็นว่าควรใช้อาคารสถานที่และอุปกรณ์ของศูนย์ผลิตรายการเป็นที่ฝึกอบรมและปฏิบัติการเพื่อให้คุ้นเคยกับบรรยากาศจริง และเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3.4 บุคลากรในการจัดฝึกอบรม ผู้ทรงคุณวุฒิ 12 ท่าน มีความเห็นว่าบุคลากรที่จะทำหน้าที่ดำเนินงานและบริหารการฝึกอบรม ควรเป็นบุคลากรประจำที่บรรจุใหม่และรับผิดชอบงานนี้โดยตรง ส่วนอีก 3 ท่าน เห็นว่าควรจะให้บุคลากรจากศูนย์ผลิตเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

3.5 วิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมีความเห็นว่า วิทยากรของศูนย์ฝึกอบรม ไม่จำเป็นต้องเป็นวิทยากรประจำศูนย์ แต่เป็นลักษณะการหมุนเวียนเข้ามาปฏิบัติงาน โดยอาจเป็นบุคลากรจากศูนย์ผลิตรายการ, หรือหน่วยงานภายนอก

3.6 การจัดหลักสูตร ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมีความเห็นว่าควรยึดหยุ่นตามความต้องการและความจำเป็นในการฝึกอบรมโดยอาจจัดฝึกอบรมขึ้นคราวละหลายสูตรเพื่อให้ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในหลายตำแหน่งมีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้กัน นอกจากนี้การจัดหลักสูตรควรมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นสำคัญและจัดระยะให้เหมาะสมกับเนื้อหา

3.7 การให้บริการของศูนย์ฝึกอบรม ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมีความเห็นว่าศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ควรให้บริการแก่หน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เอกชนและนิสิต นักศึกษาที่เรียนในค่านี

3.8 งบประมาณ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนะให้ขอความร่วมมือจากต่างประเทศและเรียกเก็บค่าบริการจากหน่วยงานที่เข้ารับการฝึกอบรม รวมทั้งงบประมาณบางส่วนควรมาจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามได้รวบรวมและวิเคราะห์ในรูปของร้อยละ โดยเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย แต่เนื่องจากแบบสอบถามบางข้อสามารถเลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งตัวเลือก ดังนั้นจำนวนรวมของแต่ละตารางจึงไม่เท่ากัน ค่าร้อยละที่ได้จะเป็นค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบในแต่ละข้อย่อยที่ให้เลือก

รายละเอียดของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมีดังนี้

จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านโทรทัศน์ในกรุงเทพมหานครทั้งภาครัฐบาลและเอกชน 400 ชุด ได้รับกลับคืนมา 217 ชุด คิดเป็นร้อยละ 54.25 ผู้ตอบเป็นเพศชาย 149 คน คิดเป็นร้อยละ 68.67 และเป็นเพศหญิง 68 คน คิดเป็นร้อยละ 31.33

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
20-30 ปี	131	60.37
30-40 ปี	51	23.51
40-50 ปี	29	13.36
50 ปีขึ้นไป	6	2.76
รวม	217	100

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 20-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.37 และอายุ 50 ปีขึ้นไปมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.76

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของวุฒิสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

วุฒิสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย	15	6.91
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	18	8.30
ป.กศ.สูง หรือ อนุปริญญา	64	29.50
ปริญญาตรี	88	40.55
ปริญญาโท	30	13.82
สูงกว่าปริญญาโท	2	0.92
รวม	217	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่าวุฒิสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ปริญญาตรี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.55 รองลงมาคือวุฒิ ปกศ.สูง หรืออนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 29.49 และน้อยที่สุดคือ วุฒิสสูงกว่าปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 0.92

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะของงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำ
อยู่ในปัจจุบัน

ลักษณะของงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำ	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่งานโสตทัศนศึกษา	33	15.20
งานผลิตรายการโทรทัศน์	163	75.11
อาจารย์สอนทางด้านโทรทัศน์	10	4.62

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ลักษณะของงานที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำอยู่ใน
ปัจจุบัน คืองานผลิตรายการโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.11 เจ้าหน้าที่
โสตทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.20

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์ในด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประสบการณ์ในการผลิตรายการโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีประสบการณ์	30	13.83
1-5 ปี	125	57.60
5-10 ปี	34	15.67
10 ปีขึ้นไป	28	12.90
รวม	217	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่าประสบการณ์ในด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ของผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.60 รองลงมาคือ 5-10 ปี และไม่มีประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 15.66 และ 13.68 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งความรู้ด้านโทรทัศน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งความรู้ด้านโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
เรียนจากผู้มีประสบการณ์	146	67.28
อบรมตามหลักสูตรของสถาบันในประเทศ	37	17.05
อบรมจากสถาบันต่างประเทศ	20	9.21
เรียนจากสถาบันการศึกษาในประเทศ	63	29.03
ศึกษาคำร่ำด้วยตนเอง	70	32.25
ดูงานจากต่างประเทศ	10	4.60

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าร้อยละ 67.28 เรียนจากผู้มีประสบการณ์ และร้อยละ 4.60 มีความรู้ด้านโทรทัศน์จากการดูงานจากต่างประเทศ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของประสบการณ์ในการฝึกอบรมของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีความรู้และประสบการณ์เลย	52	23.96
ศึกษาจากตำราและ เอกสาร	62	28.57
เคยรับการฝึกอบรม	134	61.75
เคยเป็นผู้จัดการฝึกอบรม	25	11.52
เคยศึกษาวิชาการจัดการฝึกอบรมจากสถาบันฝึกอบรม	7	3.22
เคยเป็นวิทยากรในการฝึกอบรม	32	14.74

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 61.75 มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมโดยเคยเป็นผู้เข้าร่วมรับการอบรม และมีเพียงร้อยละ 3.22 ที่เคยศึกษาวิชาการจัดการฝึกอบรมจากสถาบันฝึกอบรม

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละ เกี่ยวกับทัศนคติในการฝึกอบรมของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ทัศนคติต่อการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย	8	3.68
ไม่ให้ความรู้ใหม่เพิ่มเติม	10	4.60
มักจัดขึ้นอย่างไม่จริงจัง	35	16.12
ไม่สามารถช่วยพัฒนาบุคลากรได้	12	5.52
จัดอย่างมีวัตถุประสงค์ชัดเจนจะเกิดประสิทธิภาพ		
ต้องงาน	140	64.51
กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานตื่นตัว และแสวงหาความรู้ใหม่	146	67.28
การฝึกอบรมสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล	130	59.90

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 67.28 เห็นว่าการฝึกอบรมช่วยกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานตื่นตัวและแสวงหาความรู้ใหม่ มีเพียงร้อยละ 3.68 เห็นว่าการฝึกอบรมทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

ความคิดเห็นและความต้องการการฝึกอบรมด้านการผลิตรายการโทรทัศน์

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในงานผลิตรายการโทรทัศน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ปัญหาในงานผลิตรายการโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ผลิตมีความรู้ทางทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ	88	40.55
ผู้จบการศึกษาด้านนี้ไม่ได้ฝึกปฏิบัติก่อนทำงานจริง	104	47.92
งานโทรทัศน์ขาดการประสานงานระหว่างผู้ร่วมวิชาชีพ	111	51.15
การรอให้บุคลากรมีประสบการณ์ ใช้เวลานาน	96	44.23
การผลิตรายการโทรทัศน์ปัจจุบันยังไม่มีมาตรฐานหลัก	92	42.39
ขาดการสนับสนุนในการพัฒนาความรู้	106	48.84
งบประมาณในการดำเนินงานต่างประเทศไม่เพียงพอ	102	47.00

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 51.15 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหาในงานผลิตรายการโทรทัศน์ เกิดจากการขาดการประสานงานระหว่างผู้ร่วมวิชาชีพ และมีเพียงร้อยละ 40.55 เห็นว่าปัญหาเกิดจากผู้ผลิตมีความรู้ทางทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการฝึกอบรม การผลิตรายการโทรทัศน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความจำเป็นในการฝึกอบรมการผลิตรายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่จำเป็นต้องอบรม	10	4.60
จำเป็นไม่มาก เพราะเสียเวลา และสิ้นเปลือง	9	4.14
จำเป็นเพื่อเรียนรู้ระบบ ลักษณะงาน เทคนิคใหม่	167	76.95
จำเป็นสำหรับบุคลากรใหม่	125	57.60
จำเป็นเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเก่ากระตือรือร้น	85	39.17
จำเป็นเพื่อการประสานงานกันระหว่างผู้ผลิตรายการ	99	45.62
จำเป็นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	127	58.52
จำเป็นเพื่อเพิ่มปริมาณผู้มีความรู้ให้เพียงพอ	62	28.57
จำเป็นเพื่อมาตรฐานอันเดียวกันในงาน	90	41.47

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 76.95 เห็นว่าการฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์จำเป็นเพื่อสามารถเรียนรู้ระบบ รู้ลักษณะงานและเทคนิคใหม่ๆ มีเพียงร้อยละ 4.14 ที่เห็นว่าการฝึกอบรมจำเป็นไม่มาก เพราะเสียเวลาและสิ้นเปลือง

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการฝึกอบรม
 ด้านโทรทัศน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รูปแบบการฝึกอบรมโทรทัศน์	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการปรึกษาหารือไม่เป็นทางการ	58	26.72
หน่วยงานจัดขึ้นเองตามกำลังความสามารถ	31	14.28
จัดผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้การอบรม	80	36.86
ส่งบุคลากรไปดูงานต่างประเทศ	60	27.64
มีหน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อรับผิดชอบโดยตรง	141	64.97

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 64.97 เห็นว่ารูปแบบ
 การฝึกอบรมควรทำโดยมีหน่วยงานตั้งขึ้นเพื่อรับผิดชอบโดยตรงและมีเพียงร้อยละ
 14.28 ที่ต้องการให้หน่วยงานจัดขึ้นเองตามกำลังความสามารถ

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาที่เหมาะสมในการจัดฝึกอบรมแต่ละครั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ระยะเวลาในการฝึกอบรมแต่ละครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
3-5 วัน	29	13.36
1-2 สัปดาห์	80	36.86
1-3 เดือน	79	36.40
3 เดือนขึ้นไป	16	7.37

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรมแต่ละครั้งควรเป็น 1-2 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 36.86 และเวลาที่เหมาะสมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.37 คือ 3 เดือนขึ้นไป

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ที่เหมาะสมในการรับผู้เข้ารับการอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เกณฑ์ในการรับผู้เข้ารับการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ผู้สนใจ และมีพื้นฐานความรู้ทางเทคโนโลยี หรือ วิศวกรรมศึกษา	88	40.55
ผู้สนใจ และมีพื้นฐานความรู้ทางสื่อสารมวลชน	81	37.32
บุคลากรของหน่วยงานราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	140	64.51
หน่วยงานเอกชนที่ผลิตรายการโทรทัศน์	79	36.40
นิสิต นักศึกษา ที่ต้องฝึกปฏิบัติด้านการผลิตรายการ	82	37.78
เฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ผลิตรายการของ มสธ.	31	14.28

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่า ร้อยละ 64.51 เห็นว่าผู้เข้ารับการอบรมควรเป็นบุคลากรของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และมีเพียงร้อยละ 14.28 เห็นว่าผู้รับการอบรมควรมาจากเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ผลิตรายการของมสธ.

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนผู้เข้า
อบรมแต่ละหลักสูตร

จำนวนผู้เข้ารับการอบรมแต่ละหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
10-15	69	31.80
15-20	76	35.02
20-30	57	26.27
30-50	15	6.91
รวม	217	100

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า จำนวนผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละ
หลักสูตรที่ผู้ตอบแบบสอบถาม เห็นว่าเหมาะสมที่สุดคือ 15-20 คิดเป็นร้อยละ
35.02 เหมาะสมน้อยที่สุดคือ 30-50 คน คิดเป็นร้อยละ 6.91

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการจัดหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลักษณะของการจัดหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
จัดตามความต้องการ ไม่กำหนดตายตัว	47	21.65
กำหนดแน่นอนเป็นประจำแต่ละปี	51	38.50
จัดอบรมคราวละ 1 หลักสูตร	66	30.41
จัดหลาย ๆ หลักสูตรในคราวเดียวกัน	84	38.70

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่า ลักษณะของการจัดหลักสูตรที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเหมาะสมคือ จัดหลาย ๆ หลักสูตรในคราวเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 38.70 และมีเพียงร้อยละ 21.65 เห็นว่าควรจัดหลักสูตรตามความต้องการ ไม่กำหนดตายตัว

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการฝึกอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เทคนิควิธีการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
การบรรยายภาคทฤษฎี	116	53.45
การประชุมสัมมนา และแบ่งกลุ่มย่อยอภิปราย	70	32.25
การสาธิต	123	56.68
การฝึกปฏิบัติ	197	90.78
ทัศนศึกษา	82	37.78

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า เทคนิควิธีการฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเหมาะสมคือ การลงมือฝึกปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 90.78 และร้อยละ 32.25 เห็นว่าการประชุมสัมมนาและแบ่งกลุ่มย่อยเป็นเทคนิควิธีที่เหมาะสมในการฝึกอบรม

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับลักษณะของวิทยากร
ในการฝึกอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ลักษณะของวิทยากรในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
เป็นกันเองกับผู้เข้าอบรม	103	47.46
มีความรู้เชิงทฤษฎีในการผลิตรายการโทรทัศน์	95	43.77
มีประสบการณ์ในงานด้านผลิตรายการโทรทัศน์ เป็นเวลานาน	176	81.10
มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	150	69.12
มีระเบียบวินัยเคร่งครัด	23	10.59
ตรงต่อเวลา	68	31.33
แต่งกายสะอาด สุภาพ	32	14.74
พูดจาไพเราะ	26	11.98

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่าลักษณะของวิทยากรที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
เห็นว่าเหมาะสมคือ มีประสบการณ์ในงานด้านการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นเวลา
นาน คิดเป็นร้อยละ 81.10 และเพียงร้อยละ 10.59 เห็นว่าวิทยากรควรเป็น
ผู้มีระเบียบวินัยเคร่งครัด

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมที่คิดว่าเหมาะสม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วิธีการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในการฝึกอบรม	82	37.78
ใช้แบบทดสอบเพื่อประเมินบทเรียนทุกบท	68	31.33
ดูจากผลงานที่นำเสนอ	122	56.22
ติดตามดูความก้าวหน้าหลังการฝึกอบรม	110	50.69
ดูการคิดแปลงและพัฒนาทฤษฎีไปปฏิบัติจริง	124	57.14

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่า วิธีการประเมินผลการรับการฝึกอบรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเหมาะสมคือ การดูการคิดแปลงและพัฒนาทฤษฎีไปปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 57.14 ดูจากผลงานที่นำเสนอ ร้อยละ 56.22 การใช้แบบทดสอบเพื่อประเมินบทเรียนทุกบท คิดเป็นร้อยละ 31.33

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการ
ศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 58.06 มีความเห็นว่า การจัดตั้งศูนย์ฝึ
กอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษามีความจำเป็นมาก ร้อยละ 37.78
เห็นว่า จำเป็นบ้าง และมีเพียงร้อยละ 3.22 เห็นว่าไม่จำเป็น

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นในการจัดตั้งศูนย์ฝึ
กอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอบได้มากกว่า
1 ข้อ)

ความเห็นในการจัดตั้งศูนย์ฝึ กอบรม	จำนวน	ร้อยละ
จะ ไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะสิ้นเปลืองงบประมาณ	13	5.99
ไม่ได้รับประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุน	13	5.99
ช่วยพัฒนามาตรฐานการผลิตรายการโทรทัศน์ให้มี คุณภาพ	97	44.70
ช่วยเผยแพร่ความรู้ และกระตุ้นให้บุคลากรด้านนี้ พัฒนาตนเอง	76	35.02
เป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ ร่วมวิชาชีพ	90	41.47
เปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาตนเอง เพื่อผลิต รายการที่ดี	97	44.70
เป็นแหล่งเสริมประสบการณ์แก่นิสิต นักศึกษา	84	38.70

จากตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาช่วยพัฒนามาตรฐานการผลิตรายการโทรทัศน์ให้มีคุณภาพ และเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาตนเองเพื่อการผลิตรายการที่ดี คิดเป็นร้อยละ 44.70 ร้อยละ 5.99 เห็นว่า การจัดตั้งศูนย์นี้อาจไม่ได้รับการสนับสนุน เพราะสิ้นเปลืองงบประมาณและจะ ไม่ได้รับประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุน

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของมสธ. ในการรับผิดชอบในการจัดฝึกอบรมด้านการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ความเหมาะสมในการรับผิดชอบการจัดฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	180	82.95
ไม่เหมาะสม	35	16.13
ไม่มีความเห็น	2	0.92
รวม	217	100

จากตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าเป็นว่า มสธ. มีความเหมาะสมในการรับผิดชอบในการจัดการฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 82.95 ไม่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 16.13 และไม่มีความเห็น คิดเป็นร้อยละ 0.92

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของ
ศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ตอบได้
มากกว่า 1 ข้อ)

ลักษณะของอาคารสถานที่ของศูนย์ ฯ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นอาคารเดียวกับศูนย์ผลิตฯ เพื่อประหยัด	40	18.43
เป็นอาคารเดียวกันเพื่อผู้เข้ารับการอบรมจะได้ คุ้นเคยกับบรรยากาศการทำงานจริง	50	23.04
แยกต่างหากจากศูนย์ผลิต เพื่อความคล่องตัว	39	17.97
แยกต่างหากเพื่อความเป็นสัดส่วน	22	10.13
ควรมีทั้งส่วนร่วมและส่วนแยก	45	20.73
ควรแยก แต่ให้อยู่ใกล้เคียงศูนย์ผลิตฯ เพื่อ การศึกษาและดูงาน	50	23.04
ควรตัดแปลงจากอาคารที่มีอยู่เดิม	22	10.13
ควรสร้างขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับงาน	11	5.07

จากตารางที่ 20 จะเห็นได้ว่า ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องอาคารสถานที่ของศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ ร้อยละ 23.04 เห็นว่า ควรเป็นอาคารเดียวกันเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยในบรรยากาศการทำงาน และร้อยละ 23.04 ก็เห็นว่าควรแยก แต่ให้อยู่ใกล้เคียงกันเพื่อการศึกษาดูงาน ร้อยละ 20.73 เห็นว่าควรมีทั้งส่วนร่วมและส่วนแยก

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกปฏิบัติการผลิตรายการโทรทัศน์

ความเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์และ เครื่องใช้ในการฝึกฯ	จำนวน	ร้อยละ
อุปกรณ์ชุดเล็ก ราคาถูก	9	4.15
อุปกรณ์ระดับอาชีพ แต่ไม่แพงนัก	67	30.87
อุปกรณ์ระดับอาชีพที่ใช้ตามสถานีโทรทัศน์แต่เป็นคนละชุดต่างหาก	91	41.94
ใช้อุปกรณ์ชุดเดียวกับที่ผลิตในศูนย์ผลิตรายการ	50	23.04
รวม	217	100

จากตารางที่ 21 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติการผลิตรายการควรเป็นอุปกรณ์ระดับอาชีพที่ใช้ตามสถานีโทรทัศน์ แต่แยกเป็นคนละชุดต่างหาก คิดเป็นร้อยละ 41.93 และร้อยละ 4.15 เห็นว่าควรใช้อุปกรณ์ชุดเล็กที่มีราคาถูก

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับวิทยากรในการฝึกอบรม

วิทยากรในการฝึกอบรม	จำนวน	ร้อยละ
เป็นวิทยากรประจำทั้งหมด	19	8.75
ไม่ต้องมีวิทยากรประจำ แต่หมุนเวียนจาก ผู้ผลิตรายการ	78	35.94
วิทยากรภายนอก จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	98	45.16
เป็นผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ	54	24.88
เป็นวิทยากรประจำส่วนหนึ่งและวิทยากร ภายนอกส่วนหนึ่ง	78	35.94

จากตารางที่ 22 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า วิทยากรในการฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ควรเป็นวิทยากรภายนอกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 45.16 และร้อยละ 8.75 เห็นว่า ควรเป็นวิทยากรประจำทั้งหมด

ตารางที่ 23 แสดงจำนวน และร้อยละ ของความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลากรที่จะ
ดำเนินงานการฝึกอบรมฯ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความเห็นเกี่ยวกับบุคลากรการฝึกอบรมฯ	จำนวน	ร้อยละ
ขออัตรากำลังเพื่อบรรจุเป็นบุคลากรประจำศูนย์ฯ	42	19.35
ยืมบุคลากรจากศูนย์ผลิตรายการเพื่อการฝึกอบรม แต่ละครั้ง	25	11.52
ควรเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการ ฝึกอบรม	97	44.70
ต้องมีความรู้ในด้านการผลิตรายการ	131	60.36
มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงาน	32	14.74
ควรขออัตราจ้าง	33	15.20

จากตารางที่ 23 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นในเรื่อง
บุคลากรการฝึกอบรมว่า บุคลากรจะต้องมีความรู้ในด้านการผลิตรายการ คิดเป็น
ร้อยละ 60.36 และควรเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการฝึกอบรม
คิดเป็นร้อยละ 44.70

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งเงินค่าใช้
จ่ายต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งเงินค่าใช้จ่ายของศูนย์	จำนวน	ร้อยละ
เงินงบประมาณแผ่นดิน	56	25.80
เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	107	49.30
เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	53	24.42
เงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากหน่วยงานที่เข้าร่วมฝึกอบรม	96	44.23

จากตารางที่ 24 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า
เงินค่าใช้จ่ายของศูนย์ฝึกอบรม ความสำเร็จจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช คิดเป็นร้อยละ 49.30 และจากเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากหน่วย
งานที่เข้าร่วมฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 44.23

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นในด้านการบริการของ
ศูนย์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ความคิดเห็นในด้านการบริการของศูนย์	จำนวน	ร้อยละ
บริการเฉพาะบุคลากร มสธ.	29	13.36
บริการหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง กับการผลิตรายการ	140	64.51
บริการหน่วยงานเอกชนที่ผลิตรายการ	78	35.94
บริการนิสิต นักศึกษาที่เรียนด้านการผลิตรายการ	98	45.16
ให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ	68	31.33

จากตารางที่ 25 จะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ ควรให้บริการแก่หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ คิดเป็นร้อยละ 64.51 บริการนิสิต นักศึกษาที่เรียนด้านการผลิตรายการโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 45.16 มีเพียงร้อยละ 13.36 ที่เห็นว่าควรบริการเฉพาะบุคลากร มสธ.

สำหรับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นโดยอิสระนั้น สรุปได้เป็นประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. ควรจัดให้มีศูนย์ฝึกอบรมลักษณะนี้ขึ้นโดยเร็ว มีการวางแผนที่ดี มีจุดประสงค์ชัดเจน และจัดฝึกอบรมเรื่องอื่นด้วย เช่นทางด้านวิทยุ โดยเน้นการปฏิบัติจริง และควรนำอุปกรณ์ที่หน่วยราชการ รัฐบาลหรือสถานี่ต่างๆ บริจาคให้มาเป็นหลัก และมสธ. ควรหารายได้จากทำให้บริการจากหน่วยงานภายนอกเอง ไม่ต้องพึ่งรัฐบาล และนำรายได้มาพัฒนาอุปกรณ์และเครื่องมือให้ดีขึ้น
2. การฝึกอบรมผลิตรายการ ควรเผยแพร่ไปยังมหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่น ๆ เพราะปัจจุบันแทบทุกหน่วยงานมีชุดอุปกรณ์โทรทัศน์กันทั้งสิ้น จึงน่าจะพัฒนาคุณภาพของรายการในด้านการผลิตให้ดีขึ้น
3. การฝึกอบรมไม่ควรเน้นเฉพาะรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา แต่ควรเป็นการฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ แล้วจึงเน้นเป็นหัวข้อการศึกษาด้านเทีง และอื่น ๆ
4. การคัดเลือกบุคลากรประจำศูนย์ ควรพิจารณาและมีหลักเกณฑ์แน่นอนเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ และมีความคิดไปในทางเดียวกัน
5. ไม่ต้องตั้งเป็นศูนย์ขึ้นโดยเฉพาะ ควรจัดเป็นโครงการและร่วมมือกับศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์ โดยมีคณะกรรมการฝึกอบรมเป็นผู้ดำเนินการ
6. ควรจัดเตรียมและให้ความรู้เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมให้คี่เสียก่อน
7. ควรเตรียมการให้พร้อมก่อน และเริ่มจัดฝึกอบรมให้ มสธ. ก่อนแล้วค่อยขยายออกไปยังหน่วยงานภายนอก

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาคำรา เอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถามได้ชี้ให้เห็นว่า การฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในงานบางประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานผลิตรายการโทรทัศน์เป็นงานที่ต้องอาศัยทักษะในการทำงาน และต้องมีความทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในวงการโทรทัศน์อยู่เสมอ จึงจำเป็นต้องให้

ความสำคัญแก่การฝึกอบรม จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่เริ่มมีการผลิตรายการโทรทัศน์ขึ้นมาจนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีสถาบันใดในประเทศไทย ที่ทำหน้าที่ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์โดยตรง ข้อมูลในตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ผลิตรายการส่วนใหญ่เรียนรู้งานจากผู้มีประสบการณ์ ซึ่งต้องใช้เวลานานกว่าจะมีความชำนาญงาน และยังมีปัญหาอันเกิดจากความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ของผู้มีประสบการณ์เข้ามาเกี่ยวข้องกับอีกด้วย ทำให้บุคลากรในการผลิตรายการโทรทัศน์จำกัคอยู่ในวงแคบ และบุคลากรเหล่านั้นก็ปฏิบัติงานกันในลักษณะที่ต่างคนต่างผลิต ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเรียนรู้ และการถ่ายทอดของแต่ละคน ไม่มีการประสานงานร่วมมือกันในระหว่างผู้ร่วมวิชาชีพ ทำให้มาตรฐานการผลิตรายการโทรทัศน์ของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน เรียกได้ว่า การผลิตรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยยังขาดความเป็นเอกภาพ ด้วยเหตุนี้ถึงแม้ว่าโทรทัศน์กำลังเป็นสื่อที่มีบทบาทสำคัญและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มผู้ชมจำนวนมาก แต่เมื่อมาพิจารณาถึงคุณภาพหรือมาตรฐานของรายการที่ผลิตขึ้นแล้ว จะเห็นได้ว่ายังไม่อยู่ในขั้นที่เหมาะสม และน่าจะพัฒนาไปได้ไกลกว่าที่เป็นอยู่ การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ขึ้นเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการผลิตด้านนี้โดยตรง ตามแนวความคิดของผู้วิจัยเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว เพราะศูนย์ฝึกอบรมที่จัดตั้งขึ้นนี้ จะเป็นแหล่งกลางในการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนามาตรฐานการผลิตรายการโทรทัศน์ให้ก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ช่วยให้ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์จากแหล่งต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตลอดเวลา

การพิจารณาลักษณะอาคารสถานที่ของศูนย์ฝึกอบรมควรก่อสร้างขึ้นใหม่ โดยเฉพาะ ทั้งนี้เพราะจากข้อมูลที่ปรากฏแสดงให้เห็นว่าผู้ผลิตรายการส่วนใหญ่ต้องการการฝึกอบรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติ สถานที่จึงควรเอื้ออำนวยให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถฝึกปฏิบัติได้เต็มที่ โดยเฉพาะ เมื่อมีการจัดหลักสูตรขึ้นพร้อมๆกันคราวละหลายหลักสูตร ก็ควรมีสถานที่พอเพียง รวมถึงอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการฝึกอบรม ก็ควรมีพร้อมในศูนย์ฝึก ดังนั้นการมีอาคารสถานที่แยกเป็นเอกเทศสำหรับการฝึกอบรมจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสม และอำนวยให้

เกิดความสะดวกตามความเหมาะสมกับลักษณะการใช้งานสำหรับศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์ที่มีอยู่ก็จะเป็นแหล่งศึกษาคูงานให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมได้เป็นอย่างดี

ในด้านบุคลากรของศูนย์ฝึกอบรมที่ทำหน้าที่ดำเนินการ และบริหารงานฝึกอบรมควรเป็นบุคลากรประจำที่บรรจุใหม่ เนื่องจากการดำเนินงานของศูนย์เกี่ยวข้องกับ การฝึกอบรมโดยตรง และต้องมีการวางแผนล่วงหน้าตลอดทั้งปี โดยเฉพาะเพื่อจัดหลักสูตรต่างๆ ขึ้นพร้อมกันหลายหลักสูตร จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และรับผิดชอบงานนี้ได้เต็มที่ ดังนั้นบุคลากรลักษณะนี้จึงควรเป็นอัตราประจำ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ส่วนในด้านวิทยากรจากลักษณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลที่ต้องการเกี่ยวกับวิทยากร จะเห็นได้ว่าเน้นไปในเรื่องความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และมีประสบการณ์ในการผลิตรายการโทรทัศน์เป็นเวลานาน ซึ่งบุคลากรในลักษณะนี้มีน้อย และมักมีงานประจำอยู่แล้ว ดังนั้นในด้านวิทยากรจึงไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นวิทยากรประจำ ควรเป็นการหมุนเวียนตามความเหมาะสมกับหลักสูตรและผู้เข้ารับการอบรมซึ่งก็นับว่าเป็นการประหยัดได้ทางหนึ่งด้วย

ข้อมูลดังกล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณา ร่างรูปแบบศูนย์ฝึกอบรมการผลิตรายการโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดังมีรายละเอียดปรากฏอยู่ในบทที่ 5